

รธน. มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง

พ.ร.บ. จัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๕๕

พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๕๕ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดวิธีการนำที่ดินอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินมาใช้ในการจัดรูปที่ดินตามระบบผังเมืองเพื่อพัฒนาพื้นที่ หากผู้ดำเนินโครงการจำเป็นจะต้องนำที่ดินดังกล่าวมาใช้ ให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่พิจารณา เมื่อคณะกรรมการดังกล่าวให้ความเห็นชอบแล้ว มีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินนั้น ทั้งนี้ การนำทรัพย์สินของแผ่นดินมาใช้ในการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่อาจกระทบต่อสิทธิของประชาชน กฎหมายจึงกำหนดให้มีกระบวนการกลั่นกรองโดยคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่และคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ส่วนจังหวัด เพื่อให้ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและผู้แทนหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรักษาทรัพย์สินนั้นมาร่วมพิจารณา เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจำนวนเนื้อที่ที่ดินของรัฐรวมกันทั้งหมดจะต้องมีขนาดไม่น้อยกว่าเดิม และยังคงเป็นทรัพย์สินของรัฐอยู่เช่นเดิม การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จึงมีผลเป็นเพียงการปรับเปลี่ยนรูปทรง หรือรูปแบบ หรือเปลี่ยนตำแหน่งที่ดินของรัฐใหม่ มิได้มีลักษณะเป็นการจำหน่ายที่ดินของรัฐแต่อย่างใด แม้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวจะจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลในการใช้ที่ดินสาธารณะอยู่บ้าง แต่เมื่อชั่งน้ำหนักระหว่างสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลกับประโยชน์สาธารณะแล้ว ประโยชน์สาธารณะที่ได้รับยังคงมีมากกว่า เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง

ย่อโดย นางสาวสุนันฐา ยอดดี
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นายจิรวัฐ องศ์ลาภา
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๗

นายสุภัทร แสงประดับ
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๓

นายอรรถวุฒิ รัตนสุภา
ผู้เชี่ยวชาญด้านคดี

ว่าที่เรือตรี ดิเรก สุขสว่าง
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ

นางสาวร่มปรางค์ สวมประคำ
เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ